

ÅRSRAPPORT

Kongehusets virksomhed 2015

INDHOLD

Forord

- 3 Hofmarskallens forord

Beretning

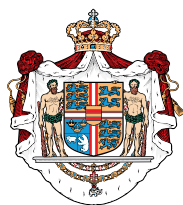
- 4 Statsretlige opgaver
- 4 Dannebrogstogter
- 5 Statsbesøg
- 6 H.M. Dronningens 75-års fødselsdag
- 7 Særlige markeringer
- 7 Erhverv
- 10 Kultur
- 13 Miljø og klima
- 15 Humanitære opgaver
- 17 Sociale aktiviteter
- 18 Sport
- 20 Sundhed
- 20 Forsvar
- 22 Forskning og uddannelse
- 24 Fonds- og prisuddelinger

2015 i tal

- 26 Beretning om Kongehusets økonomi
- 27 Hovedtal for Den Kongelige Civilliste
- 29 Hovedtal for Kronprinsens årpenge

Regnskab

- 31 Årsregnskab for Den Kongelige Civilliste
- 39 Årsregnskab for Kronprinsens årpenge

Hofmarskallatet
Amaliegade 18
1256 København K

Tlf. (+45) 33 40 10 10

www.kongehuset.dk

Design og web: Bysted A/S

HOFMARSKALLENS FORORD

Velkommen til Kongehusets årsrapport for 2015. Årsrapporten beskriver Kongehusets virksomhed i løbet af året og den kongelige families officielle aktiviteter og øvrige gøremål inden for en række områder som erhverv og kultur, humanitære og sociale initiativer, sport og sundhed, miljø og klima, forsvaret, forskning og uddannelse samt fonds- og prisuddelinger.

Regentparret var værter, da Nederlandenes kongepar D. M. Kong Willem-Alexander og Dronning Máxima var på statsbesøg i dagene 17.-19. marts ledsaget af en erhvervsdelegation. Statsbesøget havde bl.a. fokus på energi, og på besøgets anden dag besøgte Kongeparret sammen med Kronprinsparret Samsø, der er 100 pct. selvforsynende med vedvarende energi.

I dagene 21.-24. oktober var Regentparret på statsbesøg i Indonesien, ledsaget af repræsentanter for 62 danske virksomheder, og gennemførte i hovedstaden Jakarta og i byerne Yogyakarta og Surabaya et omfattende officielt program med fokus på erhverv, herunder maritime forhold og design. Kronprinsparret stod i løbet af året i spidsen for et Grønlandsfremstød i Japan samt et erhvervsfremstød i Tyskland med 75 deltagende virksomheder fra Danmark. Derudover foretog den kongelige familie en række rejser med fokus på aktuelle humanitære og sociale emner.

Regentparret gennemførte to togter med Kongeskibet Dannebrog. Dels en omfattende rejse i Grønland i juli måned med besøg i en lang række byer og bygder i Vestgrønland. Og dels et sommertogt rundt i Danmark.

H. M. Dronningen fyldte 75 år den 16. april, og fødselsdagen blev markeret allerede fra den 8. april i Aarhus med karetkørsel, frokostreception på Aarhus Rådhus samt en tv-transmitteret festforestilling i Musikhuset Aarhus. Den 13. april holdt Dronningen pressemøde på Fredensborg Slot for 70 pressefolk og gav i forbindelse med fødselsdagen desuden interviews til en række medier samt medvirkede i to større portrætudsendelser til DR og TV2.

På selve fødselsdagen var der morgenvækning for Dronningen på Fredensborg Slot. Senere på dagen viste den kongelige familie sig på balkonen på Christian VII's Palæ, Amalienborg, hvorefter Dronningen og Kronprinsparret kørte i karet gennem København. Den officielle frokost fandt sted på

Hofmarskal Michael Ehrenreich

FOTO: STEEN BROGAARD ©

Københavns Rådhus, og om aftenen var der privat festmiddag på Fredensborg Slot. Samtlige begivenheder på fødselsdagen blev transmitteret på tv og fulgt af 65 akkrediterede danske og internationale medier.

H.K.H. Prins Joachim tiltrådte den 1. november en stilling som særlig sagkyndig i Forsvaret vedrørende implementeringen af det nye totalstyrkekoncept, der skal styrke den fremtidige anvendelse af frivillige i Hjemmeværnet og personel af reserven. Ved årets slutning meddelte Dronningen i sin nytårstale, at H.K.H. Prinsgemalen havde besluttet at gå på pension efter mere end 40 års virke for Danmark og danske interesser.

2015 var derudover præget af en række særlige markeringer, hvor medlemmer af den kongelige familie var til stede. Det drejede sig bl.a. om mindehøjtideligheder efter terrorhandlingen i København og terrorangrebet i Paris, 75-året for Danmarks besættelse, 70-året for befrielsen af koncentrationslejren Auschwitz i Polen, 70-året for Danmarks befrielse samt 100-års dagen for Grundloven fra 1915.

De officielle opgaver har desuden omfattet modtagelser af audienssøgende og ambassadører samt varetagelsen af de kongelige fonde, som i det forløbne år har uddelt midler til projekter af kulturel, videnskabelig, uddannelsesmæssig, social og humanitær karakter.

BERETNING

Statsretlige opgaver

H.M. Dronningen medvirker som statsoverhoved ved regeringsdannelser og ministerrokader. I juni måned blev der efter nyvalg til Folketinget udnævnt en ny regering, ligesom der senere var en ministerrokade, hvor tiltrædende og afgående ministre blev modtaget på Amalienborg.

Der blev holdt i alt seks statsråd på Christiansborg Slot, hvor Regenten fører forsæde. Derudover har Dronningen regelmæssigt modtaget statsministeren og udenrigsministeren, når disse orienterer om den seneste politiske udvikling.

Der blev givet offentlig audiens 22 gange, hvor op mod 1.400 borgere mødte op for at takke Dronningen og - i Dronningens fravær - H.K.H. Kronprinsen for en embedsudnævnelse eller –afsked, tildeling af ordner samt fortjenstmedaljer eller belønningsmedaljer.

Dronningen modtog i alt 32 udenlandske ambassadører, der afleverer deres akkreditiver, inden de kan varetage deres hverv som ambassadør i landet. Dertil modtog Dronningen 12 ambassadører i afskedsaudiens.

En række udenlandske politiske ledere mv. var i årets løb i audiens hos Dronningen, heriblandt Estlands præsident, NATO's generalsekretær, Den Koptiske Pave og Tysklands forbundskansler Angela Merkel.

Regentparret var på statsbesøg i Indonesien den 22.-24. oktober.

FOTO: SURYO WIBOWO, SCANPIX ©

Regentparret hilste på de fremmødte borgere på havnen i Qasigianguit.

FOTO: LEIFF JOSEFSEN, POLFOTO ©

Dannebrogstogter

Regentparret gennemførte både et Grønlandstogt og et sommertogt i Danmark med Kongeskibet Dannebrog. Dronningen indledte besøget i Grønland den 8. juli uden Kongeskibet med besøg i Iltoqqortoormiit, Station Nord og Thule Air Base samt bygdebesøg i Savissivik. Herefter besøgte Regentparret den 12.-22. juli med Kongeskibet Dannebrog Upernavik, Ukkusissat, Qullissat, Saqqaq, Ilulissat, Qasigianguit, Kitsissuarsuit, Sisimiut, Kangamiut, Maniitsoq og Nuuk. Ved gallamiddagen i Nuuk takkede Dronningen i sin tale den grønlandske befolkning for den kærlighed og hjertelighed, Regentparret var blevet mødt med under Grønlandstogtet. Dronningen bemærkede, at selvom landet havde været igennem en stor udvikling, havde man bibeholdt en rød tråd, der binder det grønlandske folk sammen, ligesom Danmark og Grønland er forbundet.

På sommertogtet rundt i Danmark besøgte Regentparret Syddjurs Kommune, Vejle og Aabenraa i dagene 1.-4. september. I hver kommune var det en glæde for Dronningen og H.K.H. Prinsgemalen at blive modtaget af de mange borgere, der var mødt op på havne og i gaderne. I de tre kommuner besøgte Regentparret bl.a. Den Ny Maltfabrik og det nye formidlingscenter Karlsladen i Syddjurs Kommune, Kunstmuseet i Spinderihallerne og Lystbådehavnen i Vejle samt Kunstmuseet Brundlund Slot og virksomheden Marcussen & Søn Orgelbyggeri i Aabenraa. Hvert bybesøg blev rundet af med en reception på Kongeskibet Dannebrog, hvor Regentparret inviterede ombord og fik lejlighed til at takke kommunerne og værterne ved besøgsstederne for dagens program.

Statsbesøg

Den 17.-19. marts var der indgående statsbesøg fra Nederlandene, hvor Nederlandenes Kongepar D.M. Kong Willem-Alexander og Dronning Máxima var på besøg i Danmark. Besøget havde til formål at styrke relationerne og de fælles interesser mellem Danmark og Nederlandene, og programmet satte fokus på grøn innovativ vækst samt medico- og uddannelsessektoren. Kongeparret blev ledsaget af en erhvervsdelegation på omkring 40 virksomheder, som i løbet af besøget blev præsenteret for Danmarks kompetencer indenfor besøgets fokusområder.

På besøgets første dag var der officiel velkomst på Fredensborg Slot, besøg i Statsministeriet og på Aalborg Universitet i København, og om aftenen var Regentparret værter ved en gallamiddag på Christiansborg Slot. På besøgets anden dag besøgte Kongeparret sammen med Kronprinsparret Samsø, der er 100 pct. selvforsynende med vedvarende energi. Statsbesøget blev afsluttet med en nederlandsk returmiddag i Den Sorte Diamant, København.

Da Regentparret den 21.-24. oktober var på statsbesøg i Indonesien, var det første gang en dansk regent var på statsbesøg i landet. Besøget fandt sted i 70-året for Indonesiens uafhængighed og 65-året for etableringen af diplomatiske relationer med Danmark, der understregede det tætte dansk-indonesiske forhold. Statsbesøget satte fokus på danske styrkepositioner inden for forskellige områder i dansk erhvervsliv, såsom det maritime og design. Programmet

Den 18. marts var Kronprinsparret på besøg på Samsø sammen med det nederlandske kongepar.

FOTO: JENS DRESLING, POLFOTO ©

Regentparrets besøg i Vejle den 2. september blev afsluttet ved Vejle Lystbådehavn.

FOTO: CLAUD FISKER, SCANPIX ©

inkluderede besøg i hovedstaden Jakarta og byerne Yogyakarta og Surabaya. Den officielle velkomst fandt sted ved Præsidentpaladset i Jakarta, hvorefter Regentparret deltog i en åbningsceremoni for den medfølgende erhvervsdelegation på omkring 63 virksomheder, og om aftenen afholdt Præsidenten statsbanket i Præsidentpaladset. Den 23. oktober åbnede Regentparret en design- og livsstilsmesse i Jakarta og besøgte her blandt andet Nationalmuseet. Om aftenen afholdt Regentparret returmiddag til ære for de indonesiske værter. I Yogyakarta besøgte Dronningen den 24. oktober en batikudstilling og

Regentparret overværede underholdning med indonesiske kunstnere under statsbanket i Jakarta.

FOTO: JENS NØRGAARD LARSEN, SCANPIX ©

Gadja Mada Universitetet, mens Prinsgemalen var på virksomhedsbesøg på Eccos fabrik i Surabaya efterfulgt af et besøg på havnen i Surabaya, hvor Prinsgemalen fik introduktion til Indonesiens maritime strategi. Som afslutning på besøget afholdt Regentparret pressekonference ved Prambanan Templet i Yogyakarta.

H.M. Dronningens 75-års fødselsdag

Dronningen fyldte 75 år den 16. april, og fødselsdagen blev fejret ved flere begivenheder i marts og april. Den 25. marts var Dronningen til stede ved åbningen af særudstillingen "Hendes Majestæt Dronningen 75 år - En dragtkavalkade" på Frederiksborg Slot i Hillerød, der viste et udvalg af de dragter, som Dronningen har båret gennem tiden.

Den 8. april blev Dronningens fødselsdag fejret i Aarhus, hvor Regentparret kørte i karet gennem Aarhus ledsaget af Gardehusarregimentet. I forlængelse af en frokostreception på Aarhus Rådhus viste Regentparret sig sammen med Kronprinsparret og D.K.H. Prins Joachim og Prinsesse Marie på balkonen. Om aftenen overværede den kongelige familie en festforestilling i Musikhuset Aarhus i anledning af 75-års dagen, der blev live transmitteret på TV 2.

Den 13. april afholdt Dronningen pressemøde på Fredensborg Slot, og den efterfølgende dag var Dronningen til stede på Nationalmuseet i København og fik her overrakt en gave i form af et nyt portræt af Dronningen malet af kunstneren Lars Physant. Efter afsløringen af kunstværket

Den kongelige familie viste sig på balkonen på Aarhus Rådhus.

FOTO: CASPER DALHOFF, POLFOTO ©

Dronningen og Kronprinsparret kørte i karet fra Amalienborg til Københavns Rådhus.

FOTO: NIKOLAI LINARES, SCANPIX ©

overrakte Dronningen et legat fra "Dronning Margrethe II's Arkæologiske Fond" til museumsinspektør på Nationalmuseet, Poul Otto Nielsen.

På fødselsdagen den 16. april var der først morgenvækning for Dronningen på Fredensborg Slot. Senere på dagen viste den kongelige familie sig på balkonen på Christian VII's Palæ, Amalienborg, hvorefter Dronningen og Kronprinsparret kørte i karet fra Amalienborg til Københavns Rådhus ledsaget af Gardehusarregimentet. På Københavns Rådhus deltog den kongelige familie i en frokost, og om aftenen afholdt Dronningen festmiddag på Fredensborg Slot.

Den kongelige familie på vej til balkonen på Christian VII's Palæ, Amalienborg.

FOTO: CHRISTIAN MEYER, KONGEHUSET ©

Særlige markeringer

Den kongelige familie var i 2015 til stede ved en række særlige markeringer. H.K.H. Kronprinsen deltog den 16. februar i mindehøjtideligheden for ofrene efter terrorhandlingerne i København den 14. og 15. februar.

På baggrund af terrorangrebene i Paris fredag den 13. november aflagde Prinsgemalen samt Prins Joachim, Prinsesse Marie og deres børn lørdag den 14. november besøg ved Den Franske Ambassade på Kongens Nytorv i København. Dagen efter var Kronprinsen og Prinsesse Marie til stede ved mindeceremonien for ofrene i Paris søndag den 15. november i den Reformerte Kirke i Gothersgade, København.

I 2015 markeredes 70-året for befrielsen af den tyske koncentrationslejr i Auschwitz i Polen, og Kronprinsen deltog den 27. januar i højtideligholdelse i Polen sammen med H.K.H. Kronprinsesse Victoria af Sverige og H.K.H. Kronprins Haakon af Norge.

Den 9. april deltog H.K.H. Kronprinsessen i Søgårdlejren i Aabenraas markering af 75-året for Danmarks besættelse den 9. april 1940. I forbindelse med 70-året for Danmarks befrielse deltog Dronningen den 4. maj i højtideligholdelse i Mindelunden i Hellerup. Den 5. maj deltog Kronprinsen i kranselægning ved mindeankeret i Nyhavn, København og Prins Joachim holdt mindetale på Skamlingsbanken i Sjølund.

Kronprinsen deltog i mindehøjtidelighed på Gunnar Nu Hansens Plads på Østerbro i København den 16. februar.

FOTO: BAX LINDHARDT, SCANPIX ©

På billedet ses Dronningen og Kronprinsen sammen med formand for Folketinget Mogens Lykketoft og statsminister Helle Thorning-Schmidt ved den originale udgave af 1915-grundloven.

FOTO: NILS MEILVANG, SCANPIX ©

100-årsdagen for 1915-grundloven blev markeret med Folketingets og Regeringens fejring på Tivoli Hotel og Kongrescenter den 4. juni, hvor Regentparret, Kronprinsparret, Prins Joachim og Prinsesse Marie deltog. Den 5. juni blev årsdagen markeret ved et jubilæumsmøde i Landstingssalen på Christiansborg Slot, hvor medlemmerne af den kongelige familie ligeledes var til stede.

Erhverv

Regentparret har gennem årene taget initiativ til en række koncerter på Fredensborg Slot. Til disse koncerter har der været inviteret forskellige grupper af samfundet som en anerkendelse af den indsats, de yder inden for deres sektor, heriblandt repræsentanter fra erhvervslivet, undervisningssektoren, forskning og videnskab, regioner og kommuner samt sportens verden. I 2015 ønskede Regentparret at anerkende de mange mennesker, der arbejder inden for turismen og oplevelsesøkonomien. Fredensborgkoncerten fandt sted den 10. november i Fredensborg Slotskirke med efterfølgende souper i Kuppelsalen på Fredensborg Slot. Ved koncerten deltog også Kronprinsessen og Prinsesse Marie.

Haandværkerforeningen i Københavns medaljer uddeles en gang om året til nyudlærte svende, der ved svendeprøven har ydet en belønningsværdig præstation, og den 12. maj

Den 10. november var Regentparret værter ved Fredensborgkoncert.

FOTO: BAX LINDHARDT, SCANPIX

overværede Dronningen Haandværkerforeningens årlige medaljeoverrækkelse på Københavns Rådhus.

Som formand deltog Prinsgemalen den 18. maj og den 30. november i komitémøder for H.K.H. Prins Henriks Æresmedalje og Eksportforeningens Diplom, og den 29. maj deltog Prinsgemalen i Eksportforeningens 50-års jubilæum i Øksnehallen, København. Eksportforeningen blev stiftet i 1965 og er i dag den største private arrangør af fremstød, kurser og netværk inden for eksport i Danmark. Foreningen repræsenterer cirka 580 danske små, mellemstore og store eksportvirksomheder. H.K.H. Prins Henriks Æresmedalje blev i alt uddelt ni gange i 2015.

Kronprinsparret var den 26.-28. marts på besøg i Japans hovedstad Tokyo for at stå i spidsen for et Grønlandsfremstød. Formålet med besøget var at øge kendskabet til Grønland, grønlandsk kultur og grønlandske produkter i Japan og samtidig styrke japanernes viden om muligheder i Grønland og det arktiske område. Klimaændringerne og den stigende internationale interesse for det arktiske område har også i Japan skabt øget interesse for Arktis og Grønland, og Japan blev i 2014 observatør i Arktisk Råd. Programmet satte fokus på at udbygge og øge den eksisterende grønlandske eksport af fisk og skaldyr til Japan til gavn for den økonomiske vækst i Grønland. På basis af den bæredygtige fortælling om sælskinds rolle i den grønlandske kultur og historie omhandlede programmet også

Kronprinsparret vises rundt i udstillingen "Spiritual Greenland".

FOTO: KAZUHIRO NOGI, SCANPIX ©

brugen af grønlandsk sælskind i den japanske modesektor, ligesom besøget satte fokus på japansk turisme til Grønland.

Under besøget åbnede Kronprinsparret en udstilling i Tokyo om grønlandsk kultur sammen med Deres Kejserslige Højheder Prinsesse Takamado og Prinsesse Tsuguko. Kronprinsparret deltog også i en frokost med Deres Kejserslige Majestæter Kejseren og Kejserinden af Japan og en middag med Deres Kejserslige Højheder Kronprinsen og Kronprinsessen.

Kronprinsparret indskrev sig i gæstebogen på slottet Residenz i München i forbindelse med erhvervsfremstødet i Tyskland i maj.

FOTO: MATTHIAS SCHRADER, POLFOTO ©

Den 19.-21. maj besøgte Kronprinsparret Hamborg og München i Tyskland for at stå i spidsen for en dansk erhvervsdelegation med 75 deltagende virksomheder. Besøgets overordnede tema var Danish Living/Dänisches Leben, der havde fokus på følgende sektorer: Sustainable Living, Healthy Living, Tasty Living og Stylish Living. Både i Hamborg og München deltog Kronprinsparret i åbningen af erhvervsseminarer og besøgte fire sektorseminarer. Kronprinsparret deltog ligeledes i erhvervsfrokoster og festmiddage for de deltagende virksomheder og deres gæster samt en række virksomhedsbesøg i Hamborg og München bl.a. Carlsberg, ECCO, Georg Jensen og Fritz Hansen.

Kronprinsen deltog den 2.-4. november i et erhvervsfremstød i Sydafrika sammen med en erhvervsdelegation på knap 50 virksomheder. Sydafrika er Danmarks største eksportmarked i Afrika, og erhvervsfremstødet satte her fokus på energi, vand og miljø, herunder integrerede vandløsninger samt landbrug og fødevarer.

Kronprinsen deltog i madlavning under åbningen af Arla Foods nye kontor i Kuala Lumpur, Malaysia.

FOTO: ARLA FOODS ©

Den 30. juli deltog Kronprinsen i åbningen af Arla Foods nye kontorer i Kuala Lumpur, Malaysia. Kronprinsen forestod her den officielle indvielse af Arlas nye regionskontor for hele Asien. Ved åbningen deltog også repræsentanter fra malaysiske ministerier og europæiske ambassader. Under besøget i Kuala Lumpur forestod Kronprinsen også overrækkelsen af Dansk Eksportforenings Diplom og H.K.H. Prins Henriks Æresmedalje til Carlsberg Malaysia.

Kronprinsen var den 6. oktober vært ved en middag for deltagere i Danish Maritime Forum i Frederik VIII's Palæ,

Amalienborg. Middagen fandt sted forud for åbningen af konferencen Danish Maritime Forum den 7. oktober. Konferencen havde til formål at skabe opmærksomhed omkring Det Blå Danmark, der betegner alle maritime og søfartsrelaterede virksomheder og erhverv i Danmark.

Den 7. november var Kronprinsparret værter ved en middag på Christiansborg Slot i anledning af Den Trilaterale Kommissions møde. Tidligere på dagen holdt Kronprinsen tale ved konference i Den Trilaterale Kommission i Dansk Industri, København. Den Trilaterale Kommission blev oprettet i 1973 af den amerikanske finansmand David Rockefeller og kaldes trilateral, da medlemmerne er fra Nordamerika, Europa og Asien. Det er en sammenslutning af fremtrædende profiler inden for erhverv, politik og den akademiske verden.

Kronprinsessen deltog den 28. august i Young Global Leaders' Day på Christiansborg Slot og var om aftenen vært ved en buffetmiddag for Young Global Leaders (YGL) Scandinavia i Frederik VIII's Palæ, Amalienborg. Young Global Leaders er et globalt fællesskab af førende unge ledere. Kronprinsessen blev i 2012 udnævnt som Young Global Leader på baggrund af Kronprinsessens arbejde inden for det sociale område, herunder etableringen af Mary Fonden. Den 7. september forestod Kronprinsessen prisoverrækkelse ved FSR - danske revisors prisuddeling inden for Danmarks bedste CSR-rapportering, hvor formålet er at sætte fokus på best practice inden for virksomheders rapportering om samfundsansvar. Prisuddelingen fandt sted på Børsen i København.

Den 7. august overværede Kronprinsessen Designers' Nest modeshow.

FOTO: MARTIN HØIEN ©

Som protektor for talentprisen Designers' Nest overværede Kronprinsessen den 30. januar præsentation af elevernes kollektioner efterfulgt af besøg på modemessen Revolver Meatmarket i København. Den 7. august overværede Kronprinsessen Designers' Nest show og forestod prisoverrækkelse i DGI-Byen i København. Designers' Nest har til hensigt at eksponere kommende danske og nordiske designere for på den måde at være med til at sikre og udbygge Danmarks position som en mode- og designnation. Den 2. oktober overrakte Kronprinsessen Guldsmedelaugets talentpris Skt. Loye Prisen til guldsmed Christine Bukkehave i Rundetårn, København.

Prins Joachim deltog den 13. maj ved Dansk Industri og Håndværks Medaljefond i Østjyllands medaljeoverrækkelse på Aarhus Rådhus. Senere på året deltog Prinsen den 9. september ved åbningen af NordBau-messen i Neumünster, Tyskland, og holdt åbningstale. NordBau-messen er en fagmesse med omkring 900 udstillere for industri og håndværk, der ønsker at skabe kontakter og vidensdeling blandt fagfolk. Prins Joachims deltagelse markerede Danmarks 40-års jubilæum som partner for NordBau-messen. I sin egenskab af protektor besøgte Prinsen den 3. oktober Verdensmesterskabet 2015 i pløjning i Thisted. Under besøget overværede Prinsen dele af verdensmesterskaberne og fik blandt andet fremvist en ny generation af underplowe og veterantraktorer. Den 7. oktober foretog Prins Joachim som protektor den officielle åbning af fiskerimessen DanFish International og DanAqua i Aalborg Kongres & Kultur Center, hvor udstillere fra 25 forskellige lande deltog. Senere på dagen

Prins Joachim overrakte 'Kartoffelprisen 2015' til vinderne fra Restaurant Tabu i Aalborg.

FOTO: JOHNNY WICHMANN ©

overrakte Prinsen CSR People Prize ved CSR Awards 2015. Dagen efter holdt Prins Joachim tale på Danish Maritime Technology Conference i København. Den 9. oktober forestod Prinsen den officielle åbning af DONG Energys første havvindmøllepark 'Borkum Riffgrund 1' i Tyskland, der kan forsyne omkring 320.000 husstande med energi og den 25. oktober overrakte Prins Joachim "Kartoffelprisen" 2015. Ved konkurrencen om Kartoffelprisen har deltagerne seks timer til at komponere en tre-retters menu bestående af forret, hovedret og dessert, hvor der skal indgå kartofler i alle retter.

Prinsesse Marie indviede den 17. februar Mind Factory by Ecco i Tønder og holdt åbningstale. Mind Factory er et nyt center for innovation etableret af virksomheden ECCO Sko A/S i samarbejde med Tønder Kommune og lokale uddannelsesinstitutioner. Formålet med innovationshuset er at inspirere og styrke ungdommen og erhvervslivet til kreativitet og nytænkning. Den 16. november holdt Prinsessen åbningstale ved 'Global Entrepreneurship Week' i Industriens Hus i København, der havde fokus på at fremme og udvikle iværksætterlysten over hele landet.

Kultur

I anledning af komponisten Carl Niensens 150-års jubilæum overværede Regentparret Carl Nielsen-koncert med klokkespil i Slotsgården på Gråsten Slot, og Dronningen overværede derudover som protektor for Carl Nielsen Jubilæet 2015 en række koncerter i Danmark og Sverige. Den 21. april var

Dronningen besøgte den 29. august Christiansfeld i anledning af byens optagelse på UNESCOs Verdensarvsliste.

FOTO: CLAUD FISKEK, SCANPIX ©

Dronningen var den 19. maj til stede ved indvielsen af CLAY Keramik Museum Danmark.

FOTO: CLAUS FISKER, SCANPIX ©

Dronningen til stede ved koncert i anledning af Jean Sibelius og Carl Nielsens 150-års dage i Stockholm Konserthus, Sverige, og den 9. juni ved en gallakonzert i anledning af Carl Nielsens 150-års dag i DR's Konserthus, København.

Den 29. august besøgte Dronningen Christiansfeld i anledning af byens optagelse på UNESCOs Verdensarvsliste. Dagen blev indledt med en gudstjeneste i Brødre-menighedskirken, hvorefter Dronningen afslørede en bronzeplade med angivelse af, at Christiansfeld nu er på UNESCOs verdensarvsliste.

I 2015 blev det nyistandsatte Fløjls gemak på Christiansborg Slot indviet, og Dronningen deltog den 16. september i en reception i anledning af renoveringen. Tapeternes centrale motiv er det danske rigsvåben med tre løver og ni hjerter, og i tapeterne indgår også Christian 10.s monogram. Istandsættelsen af Fløjls gemakket er finansieret af en donation fra A.P. Møller Fonden.

Dronningen overrakte den 4. november Ebbe Munck Prisen 2015 til Siegfred Matlok i Alexandersalen på Christiansborg Slot.

Prinsgemalen indviede en 3-punds kanon med affyring af et skud på Prinsessens Bastion i Fredericia.

FOTO: GERT BLUME, BILLED-BLADET ©

I sin egenskab af protektor overrakte Prinsgemalen den 1. maj førsteprisen ved Malko-konkurrencen 2015 i DR's Konserthus, København. Konkurrencen er verdens største dirigentdytst for unge dirigenter og har været afholdt hvert tredje år siden 1965. I 2015 blev Malko-konkurrencen dermed afholdt for 17. gang. Den 6. juli indviede Prinsgemalen som protektor for 'Landskomiteen til renovering af Fredericia Vold' en 3-punds kanon på Prinsessens Bastion i Fredericia. Indvielsen faldt sammen med den årlige markering af 6. juli i Fredericia og med 3-punds kanonen kom Prinsessens Bastion til at stå som i 1849, hvor danske soldater besejrede de slesvig-holstenske styrker.

Kronprinsen indviede som protektor den 30. januar det nye lege- og læreområde "Børnebanegården" på Danmarks Jernbanemuseum i Odense og forestod den 21. marts indvielsen af Nationalpark Skjoldungernes Land ved Ledreborg Slot. Skjoldungernes Land er Danmarks fjerde nationalpark og Sjællands første. Den 28. oktober deltog Kronprinsen i højtideligholdelse af Tordenskiolds 325-års fødselsdag i Holmens Kirke, København, og forestod efterfølgende overrækkelsen af Tordenskiold-Prisen 2015 til Frømandskorpset på Søværnets Officersskole i København.

Den 10. maj forestod Kronprinsessen indvielse af Bridgewalking på den gamle Lillebæltsbro, hvorfra der er udsigt over Fredericia og Middelfart samt den nye Lillebæltsbro.

FOTO: CLAUS FISKER, SCANPIX ©

Kronprinsessen besøgte den 19. juni udstillingen Danish Fashion Now på Brandts i Odense, der viste et øjebliksbillede af dansk mode, og hvordan mode berører og influerer hverdagslivet. Udstillingen omfattede også et udvalg af Kronprinsessens egne kjoler, der for første gang kunne opleves på en udstilling.

Prinsesse Benedikte besøgte den 15. september den tysk-skandinaviske skole i forbindelse med sit besøg i Berlin, Tyskland.

FOTO: JESPER SUNESEN, BILLED-BLADET ©

Prins Joachim besøgte som protektor sammen med Prinsesse Marie den 18. april Aalborg Zoo i anledning af havens 80-års fødselsdag. Den 22. april overværede Prinsen uddeling af Wegner Prisen på Tønder Rådhus, og den 26. juni besøgte Prins Joachim i sin egenskab af protektor Frilandsmuseet Hjerl Hede i anledning af Hjerl-Fondens 100-års jubilæum. Frilandsmuseet Hjerl Hede er grundlagt i 1930 af H.P. Hjerl Hansen, der var interesseret i at bevare de gamle håndværkstraditioner og skikke, som han så som en væsentlig del af den danske kulturarv. Hjerl-Fonden drev frilandsmuseet indtil 1979, hvorefter museet blev udskilt fra Hjerl-Fonden som et kulturhistorisk specialmuseum. Den 7. november overværede Prins Joachim koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i Alsion, Sønderborg.

Den 23. august deltog Prinsesse Marie i fejring af Nordsjællands Parforcejagtlandskabs optagelse på UNESCOs liste over verdens kulturarv. Fejringen fandt sted på Eremitageslottet. Christian 5. designede i 1680'erne Nordsjællands parforcelandskab, og parforceskovene ligger stadig i dag spredt over den sydlige del af Gribskov, Store Dyrehave, Jægersborg Hegn og Dyrehaven. I sin egenskab af protektor overværede Prinsessen den 30. august eftermiddagskonserter på Tønder Festival, og den 3. september åbnede Prinsesse Marie udstillingen "Georg Jensen. Et eventyr i dansk sølv" på Museet på Koldinghus. Udstillingen markerede 150-året for Georg Jensens (1866-1935) fødsel og indeholdt mere end 800 værker fra Museet på Koldinghus' egen samling af Georg Jensen sølv samt fra museer og private samlere i ind- og udland. Den 28. oktober deltog Prinsesse Marie som protektor for Den danske UNESCO-nationalkommision i UNESCO's Anniversary Conference i Paris, der havde fokus på organisationens historie.

Den 11. juni overværede Prins Joachim og Prinsesse Marie egenspillet "Drømte mig en drøm" på Schackenborg Slot, der handlede om tiden, da familien Schack byggede Schackenborg i Møgeltønder i 1600-tallet.

H.K.H. Prinsesse Benedikte var den 14.-15. september på besøg i Berlin, Tyskland. Her overværede Prinsessen bl.a. koncerten Berliner Festspiels Carl Nielsen med Det Kongelige Kapel i koncerthuset Philharmonie. Koncerten blev afholdt i forbindelse med Musikfest Berlin.

Den 26. september deltog Prinsesse Benedikte i Den Kongelige Stald-Etats 325-års jubilæum. Dagen blev markeret med kørsel af udvalgte kareter gennem Københavns gader og afsluttedes med et jubilæumsshow på Christiansborg Ridebane. Den Kongelige Stald-Etat fungerede oprindeligt også som stutteri, hvor man avlede heste af ædleste race til Kongehuset. Hestene blev anvendt til ridning og jagt og som køreheste til forspand for de kongelige kareter. I dag anvendes hestene i Den Kongelige Stald-Etat i forbindelse med officielle begivenheder såsom statsbesøg, nytårskure, ambassadørmodtagelser, sommertogter, fødselsdage, jubilæum mv.

Kronprinsen forestod sammen med H.K.H. Kronprins Haakon af Norge den officielle indvielse af et nyt søkabel mellem Norge og Danmark.

FOTO: HENNING BAGGER, SCANPIX ©

Miljø og klima

Den 10. marts forestod Kronprinsen åbning af kongressen EWEA (European Wind Energy Association) Offshore 2015 i København. EWEA Offshore er verdens største offshorevindmesse og -konference, som giver politikere og industrien mulighed for at mødes og diskutere den nyeste udvikling inden for offshore, udfordringer på markedet og værdikædens udvikling. Under åbningssessionen holdt Kronprinsen tale og besøgte Den Danske Pavillon, hvor flere end 50 virksomheder deltog. Den Danske Pavillon var arrangeret af Danish Wind Export Association, der er en eksportsammenslutning, som hjælper danske vindvirksomheder med eksportfremme.

Den 12. marts forestod Kronprinsen sammen med H.K.H. Kronprins Haakon af Norge indvielsen af en ny kabelforbindelse mellem Danmark og Norge. Kronprinsen var til stede ved Station Tjele i Viborg, mens Kronprins Haakon opholdt sig i Kristiansand i Norge. Ved indvielsen holdt både Kronprinsen og Kronprins Haakon tale, hvorefter den officielle indvielse fandt sted samtidig. Arrangementet markerede, at det nye søkabel Skagerrak 4 mellem Norge og Danmark nu var klar, og at højspændingsledningerne Kassø-Tjele og Kristiansand-Rød begge stod færdige.

Den 23. april forestod Kronprinsen indvielsen af viden- og konferencecentret Green Solution House i Rønne på Bornholm. Green Solution House er et bæredygtigt byggeri, som tager udgangspunkt i det tidligere Hotel Ryttergaarden. Målet med Green Solution House er, at det skal være en fysisk platform for udviklingen af Bornholm som bæredygtigt

Kronprinsessen plantede træer med skoleelever som en del af 'Genplant Planeten'.

FOTO: MOGENS FLINDT, POLFOTO ©

samfund og som centrum for de aktiviteter, der er igangsat inden for forskning og udvikling. I den forbindelse skal byggeriet fungere som inspiration for nye byggemetoder, introduktion af nye materialer samt nye forretningsmodeller for bygherrer og producenter.

Kronprinsessen holdt den 10. marts velkomsttale ved en konference om bæredygtige værdikæder, der blev afholdt i forbindelse med Verdensbankens 8. Public Private Dialogue Workshop 2015. Konferencen fandt sted i Industriens Hus, København. Den 19. april deltog Kronprinsessen sammen med H.K.H. Prinsesse Isabella, H.K.H. Prins Vincent og H.K.H. Prinsesse Josephine i Økologisk Landsforenings Økodag 2015 på Bækkenstoft gård i Kirke Hyllinge. Økodagen markerer, at også økologiske køer kommer på græs i sommerhalvåret fra april til november og arrangeres af Økologisk Landsforening og de økologiske mejerier.

Senere på året den 2. november var Kronprinsessen til stede ved startskuddet for Plant et Træ-kampagnen 'Genplant Planeten' i Naturcenter Herstedhøje, Albertslund. 'Genplant Planeten' er et klimaprojekt, der er søsat af Skoven i Skolen og Udeskolen, og formålet er at gøre børn mere bevidste om naturen og klimaet. I forbindelse med projektet inviteres skolebørn over hele landet til at plante træer for et bedre klima i fremtiden, og ved arrangementet deltog 120 skoleelever.

Prinsesse Isabella ved dåben af færgeren PRINSESSE ISABELLA på Samsø.

FOTO: SAMSE REDERI ©

Prins Joachim blev introduceret til DTU's bil, der vandt Shell Eco-marathon 2014.

FOTO: NIELS HOUGAARD, POLFOTO ©

Den 6. juni var H.K.H. Prinsesse Isabella på sin første officielle opgave i forbindelse med dåb af Samsø Kommunes nye færge i Sælvig Havn. Færgeren sejler dagligt mellem Sælvig på Samsø og Hou i Jylland. Den nye færge, PRINSESSE ISABELLA, sejler som den første indenrigsfærge i Danmark på flydende naturgas. Efter dåb af færgeren besøgte Prinsessen sammen med sin mor Kronprinsessen Samsø Bær, hvor de plukkede jordbær og fik fremvist produktion af rapsolie og bolsjer ud fra lokale råvarer. Kronprinsessen og Prinsesse Isabella besøgte også Samsø Naturskole og deltog i vandring på Grønhoved og besøgte Falkecenteret.

Prins Joachim overværede den 7. maj præsentationen af øko-biler til Shell Eco Marathon på Danmarks Tekniske Universitet. Shell Eco Marathon er en international konkurrence i brændstoføkonomi og energieffektivitet, der udfordrer uddannelsesinstitutioner fra hele verden i at udvikle og bygge køretøjer, der kan køre så langt som muligt på mindst muligt brændstof. Ved konkurrencen deltog flere end 230 hold og 3.000 studerende fra Europa. Den 22. september var Prins Joachim til stede i Frederikshavn ved indvielsen af MAN Diesel og Turbos nye "grønne" testcenter, der udnytter den energi, der udvikles ved testen af MAN's skibsmotorer, til opvarmning af beboelsesejendomme i byen.

Prinsgemalen ses her med generalsekretær Gitte Seeberg under rejsen til Vietnam med WWF.

FOTO: WWF ©

Humanitære opgaver

Den 28. oktober-5. november deltog Prinsgemalen som Præsident for WWF, Verdensnaturfonden Danmark, i en rejse til Vietnam for at se på nogle af WWF's projekter sammen med generalsekretær i WWF Verdensnaturfonden Gitte Seeberg. Under rejsen besøgte Prinsgemalen blandt andet Cat Tien nationalpark i det sydlige Vietnam og det beskyttede skovområde Son Tra i den centrale del af Vietnam. I Cat Tien nationalpark besøgte Prinsgemalen Ta Lai Langhuset, der er et øko-turismeprojekt, som skal beskytte naturen og dyrene

Kronprinsen besøgte i Nepal lokalbefolkningen i et jordskælvsramt område og fortæller her om sine fire børn.

FOTO: JAKOB DALL ©

I Addis Ababa, Etiopien, besøgte Kronprinsessen Hamlin Fistula Hospitalet.

FOTO: JENS NØRGAARD LARSEN, SCANPIX ©

og samtidig sikre et indkomstgrundlag for de lokale. WWF har været med til at realisere projektet i samarbejde med de lokale myndigheder, lokalbefolkningen og en virksomhed.

Tidligere på året den 12. maj modtog Prinsgemalen WWFs Verdensdirektør Marco Lambertini på Fredensborg Slot.

Kronprinsen foretog den 17.-20. september rejse til Nepal med Dansk Røde Kors for at få indblik i organisationens nødhjælpsarbejde i jordskælvsramte områder. Nepal rammes hvert år af naturkatastrofer og epidemier, og formålet med rejsen var at fremvise Røde Kors' nødhjælpsarbejde og støtte til lokalsamfund i form af midlertidigt husly, genopretning af arbejde og selvforsørgelse samt psykosocial støtte. Under rejsen besøgte Kronprinsen jordskælvsramte lokalområder og mødte familier, der forsøger at genskabe deres liv efter katastroferne.

Den 16.-18. februar besøgte Kronprinsessen sammen med handels- og udviklingsminister Mogens Jensen Etiopien. Besøget i Etiopien havde et todelt fokus, dels på kvinders sundhed og rettigheder i humanitære krisesituationer, dels på omskæring af kvinder. Under besøget mødtes Kronprinsessen med en række internationale civilsamfundsorganisationer og foregangspersoner inden for kvinders sundhed og rettigheder og fik belyst problematikker såvel som mulige løsningsmodeller.

Prins Joachim lancerede Børnenes U-landskalender 2015.

FOTO: EMIL HOUGAARD, SCANPIX ©

Den 6. marts og den 6. oktober deltog Kronprinsessen som protektor i møder med Women Deliver Komité i København og den 1. september i et netværksarrangement vedrørende Women Deliver i Udenrigsministeriet. Den 22.-23. marts deltog Kronprinsessen som medlem i møder med High-Level Task Force for the ICPD (International Conference on Population and Development) i New York, USA, og den

Prinsesse Marie bagte hindbærssnitter med eleverne fra en 4. klasse.

FOTO: NILS MEILVANG, SCANPIX ©

27.-29. september i aktiviteter i forbindelse med FN Generalforsamlingens Special Session for ICPD i New York, USA.

Kronprinsessen deltog som protektor ved the International Center for Research on Women's "Champions for Change Awards" gallamiddag i London den 12. marts og holdt tale samt overrakte priser. I sin egenskab af protektor deltog Kronprinsessen den 22. april i markering af Maternity Foundations 10-års jubilæum og deltog senere på året i organisationens prismodtagelse. Den 26. august deltog Kronprinsessen i møde med udenrigsminister Kristian Jensen og Executive Director i UNFPA dr. Babatunde Osotimehin i Udenrigsministeriet og senere samme dag modtog Kronprinsessen Executive Director for UNFPA, dr. Babatunde Osotimehin i Frederik VIII's Palæ, Amalienborg.

Sammen med organisationerne Orchid Project og Tostan rejste Kronprinsessen den 11.-15. november til Senegal for at opleve og få dybere forståelse for organisationernes arbejde med "Community Empowerment Programs". Programmet har særligt fokus på kvinder og pigers rettigheder og kvindelig omskæring.

Prins Joachim deltog som protektor for CARE den 5. oktober i lanceringen af Børnenes U-landskalender 2015 på Ørestad Skole i København. Årets U-landskalender samlede ind til Care Danmarks projekt i Nepal, der støtter børn bosat i tre bjergdistrikter. Lanceringen af Børnenes U-landskalender foregik i samarbejde mellem CARE Danmark, DR og Danida, og Prinsen præsenterede sammen med tv-vært Joakim Ingversen fra DR Ultra og sanger og tv-vært Per Vers Børnenes U-landskalender 2015 for Ørestad Skolens børn.

Prinsesse Marie deltog som protektor den 13. maj i AIDS-Fondets IPM briefing i København. International Partnership for Microbicides (IPM) er AIDS-Fondets samarbejdspartner, som arbejder med udvikling af en såkaldt microbicide, der er en ny forebyggelsesmetode, der skal beskytte kvinder mod hiv ved samleje. Som protektor for Folkekirkens Nødhjælp deltog Prinsessen den 20. maj i nødhjælpsorganisationens kampagne "Bag så det batter"-arrangement, hvor Prinsessen gik i skolekøkkenet sammen med en 4. klasse for at bage forud for den landsdækkende kampagne med formålet at få en lang række madkundskabsklasser på tværs af landet til at bage for at bekæmpe sult i verdens fattigste lande. Den 2. juli besøgte Prinsesse Marie Folkekirkens Nødhjælps aktiviteter på Roskilde Festival.

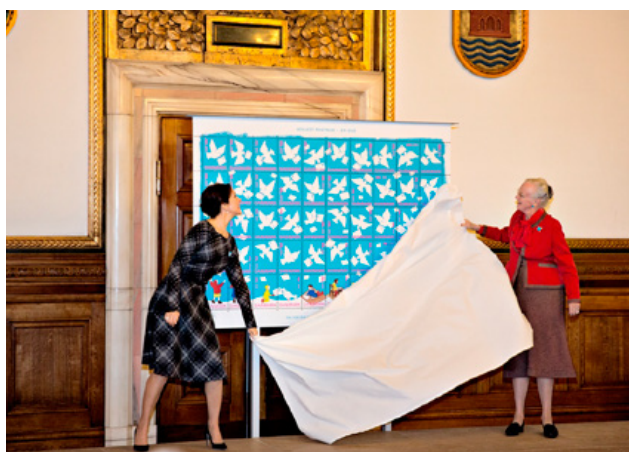

Sociale aktiviteter

I anledning af Dronningens Feriebys 25-års jubilæum besøgte Dronningen den 31. august feriebyen i Grenaa og besigtigede her et af de 44 nyrenoverede feriehus. Dronningens Ferieby er målrettet familier med særlige behov, og der fokuseres på at skabe en ramme for ferien, hvor familien er så selvhjulpne som muligt. Dronningens Ferieby er ejet af Scleroseforeningen, og Dronningen har gennem sin protektion for Scleroseforeningen lagt navn til feriebyen.

Dronningen var kunstneren bag årets Julemærke fra Julemærkefonden og var i den anledning sammen med Kronprinsessen til stede ved præsentation af Julemærket 2015 den 29. oktober på Københavns Rådhus. Dronningen har to gange tidligere tegnet Julemærket i 1970 og 2003. Salget af julemærkerne går til Danmarks fire Julemærkehjem, hvor omkring 750 børn hvert år tager ophold for at få hjælp til at håndtere problemer som mobning og ensomhed. Kronprinsessen deltog i lanceringen som protektor for Julemærkefonden.

Den 25. august lancerede Kronprinsessen på Guldberg Skole i København Mary Fondens nye initiativ 'Kærlig Talt', som er et undervisningsforløb udviklet i samarbejde med Center for Familieudvikling. Forløbet er rettet mod folkeskolens ældste klasser og er skabt for at forebygge voldelige relationer som

Dronningen og Kronprinsessen afslørede årets julemærke på Københavns Rådhus.

FOTO: JOACHIM ADRIAN, POLFOTO ©

Den 12. maj deltog Kronprinsessen med Mary Fonden i et Klubfidus-event i AaB.

FOTO: HENNING BAGGER, SCANPIX ©

kærestevold. Kronprinsessen var den 12. maj på besøg i Aalborg med Mary Fonden og åbnede her "Råd til Livet" i Mødrehjælpen. Med åbningen er det gratis rådgivningstilbud til kvinder, som har været udsat for fysisk, psykisk eller økonomisk vold, blevet et fast tilbud i Mødrehjælpen Aalborg. "Råd til Livet" blev etableret i 2009 og har siden hjulpet flere end 2.500 kvinder. Den 15. september deltog Kronprinsessen i "Råd til Livet" rådgiverdag med Mary Fonden og holdt i den forbindelse tale.

Som formand for Mary Fonden deltog Kronprinsessen den 4.-5. november i Global Network of Women's Shelters' konference i Nederlandene sammen med H.M. Dronning Máxima af Nederlandene. Konferencen havde til formål at skabe videns- og erfaringsudveksling på tværs af kulturer og nationaliteter – i sidste ende for at stoppe vold mod kvinder.

Kronprinsessen deltog desuden i en række andre arrangementer med Mary Fonden, heriblandt Klubfidusen event i AaB den 12. maj og den 1.-3. juni i "Forbes 400 Summit on Philanthropy" i New York, USA, og den 8. oktober i

”Free of Bullying” seminar i København. Den 27. oktober deltog Kronprinsessen i konference om trivsel i fritidslivet med Mary Fonden.

Den 25. februar talte Kronprinsessen ved en faglig reception om fremme af kvinders rettigheder i virksomheders CSR-indsats i Fællessalen på Christiansborg Slot, og dagen efter deltog Kronprinsessen som protektor for Sjældne Diagnoser i arrangement i Handicaporganisationernes Hus i anledning af årets Sjældne-Dag. Den 8. maj forestod Kronprinsessen indvielse af Ringsted Krisecenters sansehøve og legeplads, og den 19. juni åbnede Kronprinsessen de danske børnebibliotekers fælles læselystkampagne ”Sommerbogen” 2015 på Odense Centralbibliotek. Kronprinsessen var den 18. august på besøg hos organisationen TUBA, der vandt Kronprinsparrets Sociale Pris 2014. TUBA står for ’Terapi og rådgivning for Unge som er Børn af Alkoholmisbrugere’ og har eksisteret siden 1997. TUBA tilbyder gratis hjælp, rådgivning og terapi til unge mellem 14 og 35 år, der er vokset op i hjem med alkoholmisbrug.

Senere på året den 23. oktober forestod Kronprinsessen åbning af KFUMs Soldaterhjemms udslyningsboliger for veteranfamilier i Høvelte, Birkerød, og den 28. oktober deltog Kronprinsessen i Børn, Unge & Sorgs 15-års fødselsdagskonference og holdt i den forbindelse tale. Konferencen fandt sted i Fællessalen på Christiansborg Slot. Kronprinsessen deltog som protektor den 24. november i Børnehjælpsdagen og eboks’ tennisarrangement med Caroline Wozniacki i KB Tennis i København.

Som protektor for Landsforeningen Autisme åbnede Prinsesse Marie den 29. januar konferencen Meeting of Minds på Bella Sky Copenhagen. Den 28. april besøgte Prinsessen Danmarks største autisemekonference ”SIKON” og indviede den 1. september et nyt udendørs lærings- og aktivitetsrum på Langagerskolen i Viby J. Den 28. maj deltog Prinsessen i Specialskolernes Idrætsdag, som er en fælles idrætsdag for specialskoler i Sønderjylland.

I forbindelse med sit engagement i spejderlivet deltog Prinsesse Benedikte i en række møder og aktiviteter i løbet af året. Den 5. marts afholdt Prinsessen møde i Komiteen til støtte for Internationale Spejderformål i Christian den VIII’s Palæ på Amalienborg. Senere samme dag og den 6. maj deltog Prinsessen som formand i møde i Pigespejdernes Fællesråd.

Prinsesse Marie deltog i Specialskolernes Idrætsdag på Aabenraa Stadion.

FOTO: JESPER SUNESEN, BILLED-BLADET ©

Sport

Kronprinsen var til stede ved en række danske og internationale mesterskaber, som blev afholdt på dansk jord. Den 30. maj overværede Kronprinsen finaleafsnittet i ”ICF Canoe Sprint World Cup Copenhagen” på Bagsværd Sø. Som protektor overrakte Kronprinsen den 16. august medaljer ved DM finalerne i kørestolstennis i Allerød Tennisklub og modtog ved samme lejlighed Dansk Tennis Forbunds Guldnål. I november var Kronprinsen til stede ved åbningsceremoni for European Curling Championships 2015, der blev afholdt i Granly Hockey Arena, Esbjerg samt ved VM i Trampolin, Tumbling og DMT 2015, som blev afholdt i Sparekassen Fyn Arena, Odense.

Som medlem af Den Olympiske Komité overværede Kronprinsen den 22. februar et FIS Nordic World Ski Championships event i Falun, Sverige. Kronprinsen deltog også i møder med komitéen den 23. marts og den 9.-11. november i Lausanne, Schweiz, samt den 22.-24. september i PyeongChang, Sydkorea. I juni deltog Kronprinsen i 2022 Candidate City Briefing i Lausanne, Schweiz.

Den 5. marts talte Kronprinsen ved Danmarks Idrætsforbunds (DIF) kongres under hovedtemaet ”Skal idrætten redde verden?”

*Kronprinsen satte den første ceremonielle sten ved
åbningsceremonien for European Curling Championships 2015.*

FOTO: CLAUD FISKER, SCANPIX ©

Eller skal verden redde idrætten?" med formålet at sætte fokus på bredde- og eliteidræt. Senere samme måned deltog Kronprinsen i lancering af ny vision for dansk idræt: DIF/DGI Vision 25-50-75 i Gl. Valby Hallen, København, og holdt i den forbindelse tale. Målet med den nye vision er at få 600.000 flere danskere til at dyrke idræt og motion i år 2025.

I løbet af året var Kronprinsen også til stede ved arrangementer tilknyttet det landsdækkende Skole-OL, hvor skoleklasser kan internationale stævne i voltigering. kvalificere sig ved 17

*Kronprinsen deltog i opvarmningen under et Skole-OL
lokalstævne.*

FOTO: PHILIP DAVALI, POLFOTO ©

lokalstævner fordelt over hele landet til et finalestævne. Den 6. maj var Kronprinsen til stede ved et Skole-OL lokalstævne i Helsingør. Her deltog Kronprinsen i opvarmningen og overværede forskellige Skole-OL konkurrencer. Finalestævnet i Skole-OL fandt sted den 11. juni på Østerbro Stadion i København, hvor Kronprinsen holdt åbningstale for de 7.600 børn fra 320 4.-7. klasser fra hele landet, som havde kvalificeret sig til finalestævnet.

Kronprinsen besøgte den 1. juni den frivillige forening FitforKids på Selsmose skolen i Taastrup. Under besøget overværede Kronprinsen en træningsopvisning og hilste på børnene. FitforKids er en landsdækkende frivillig forening stiftet i 2007, som tilbyder gratis vægttabsløb i Danmark til børn mellem 7-15 år og deres familier.

Som protektor for Dansk Svømmeunion deltog Kronprinsessen den 9. marts i Dansk Svømmeunions lanceringsarrangement af projektet "Alle skal lære at svømme", som er et tre-årigt udviklingsprojekt, der dels skal sætte fokus på vigtigheden af at lære at svømme, og dels skal undersøge om svømmeundervisningen i folkeskolen kan gribes an på andre måder. Den 22. juni indviede Kronprinsessen en ny livredningspost på Tversted Strand i Nordjylland, hvor elever fra Tversted Skole også deltog og afprøvede forskellige livredningsøvelser.

H.K.H. Prinsesse Benedikte overværede som protektor den 29. maj åbningen af Esbjerg og Omegns Rideklubs internationale stævne i voltigering.

Kronprinsessen talte med eleverne fra Tversted Skole.

FOTO: ASTRID DALUM ©

Sundhed

Kronprinsessen deltog i sin egenskab af protektor den 8. maj i the 14th World Congress of the European Association for Palliative Care (EAPC) i Bella Center, København.

Som protektor for Psykiatrifonden besøgte Kronprinsessen den 27. maj Psykiatrifondens Reach Out bus og overværede undervisning for en 6. klasse om mental sundhed og trivsel. Den 24. august deltog Kronprinsessen i indvielse af Psykiatrisygehuset i Slagelse, der er bygget med henblik på at skabe nye faciliteter samt lyse og rummelige forhold, som støtter patienten gennem indlæggelsesforløbet. Senere på året den 6. november forestod Kronprinsessen åbning af Sundheds- og Ældreministeriets "Nordisk Psykiaritopmøde" i København.

Den 16. september var Kronprinsessen sammen med Hjertereforeningen på besøg på Aarhus Universitetshospital for at få fremvist Børnehjerteklinikken og hilse på indlagte børn og deres forældre.

Som protektor for Diabetesforeningen var Prins Joachim den 30. maj til stede ved åbningen af Diabetesforeningens repræsentantskabsmøde i København i anledning af foreningens 75-års jubilæum og deltog den 19. november ved overrækkelsen af Diabetesforeningens forskningslegater i Diabetesforeningen, København.

Kronprinsessen mødte de to patienter Ann Runge Nygaard og Maja Randlev Møller.

FOTO: JENS THAYSEN, SCANPIX ©

Prinsesse Marie fik fremvist malerier som en gruppe børn havde malet i anledningen af børneafdelingens fødselsdag.

FOTO: SOPHIA JULIANE LYDOLPH, SCANPIX ©

Den 12. januar forestod Prinsesse Marie indvielse af en ny tilbygning til det eksisterende Sygehus Sønderjylland i Aabenraa. Byggeriet er foretaget i et samarbejde mellem Sygehus Sønderjylland og Psykiatrien i Region Syddanmark og skal være medvirkende til at skabe et tættere samarbejde mellem de to parter. Prinsesse Marie besøgte som protektor for Dansk Epilepsiforening den 6. marts Epilepsihospitalet Filadelfia i Dianalund og deltog den 25. september i Epilepsihospitalets Børneafdelings 60-års fødselsdag.

Prinsesse Benedikte besøgte den 6. november Spastikerforeningen og Handicaporganisationernes Hus i Taastrup.

Forsvar

Dronningen overværede den 11. marts parade ved Den Kongelige Livgarde og overrakte efterfølgende 'Dronningens ur' ved Livgardens kaserne i København. 'Dronningens ur' er en hædersbevisning, der overrækkes ved afslutningen af tjenestetiden til den garder, der af vagtkompagniet er udvalgt som tjenesteperiodens bedste garder. Den 29. juni modtog Dronningen nye officerer fra hæren på Christiansborg Slot og den 3. juli nye officerer fra Søværnet på Marselisborg Slot.

Dronningen overværede parade ved Den Kongelige Livgarde og overrakte 'Dronningens ur'.

FOTO: DAVID LETH WILLIAMS, SCANPIX ©

Regentparret afholdt den 11. marts Hæderstegnsmiddag for forsvarrets og flyvevåbnets officerer på Fredensborg Slot, hvor også Kronprinsparret deltog.

Kronprinsen overværede den 25. juni markeringen af en ny fælleskommando for specialstyrkerne på Flyvestation Aalborg. Specialoperationskommandoen er en operativ kommando, hvis opgave er at styrke og udvikle Forsvarets specialoperationskapacitet med henblik på Danmarks

Kronprinsen inspicerede paradestyrken ved markeringen af ny fælleskommando for specialstyrkerne på Flyvestation Aalborg.

FOTO: HENNING BAGGER, SCANPIX ©

Kronprinsessen udnævnes til premierløjtnant.

FOTO: HJEMMEVÆRNET ©

strategiske udfordringer. I forbindelse med markeringen overværede Kronprinsen en parade.

Kronprinsessen deltog den 10. marts i fernisering af Hjemmeværnets maleriudstilling på Københavns Rådhus og deltog den 18. september i Hjemmeværnets feltøvelse, som bestod af øvelser i skydeterrænet ved Korselitse Mellemskov på Falster, hvor de frivillige hjemmeværnssoldater gennemførte skarpskydning. Derefter deltog Kronprinsessen i en bevogningsøvelse på Vordingborg Kaserne og indgik som en del af vagtstyrken. I forbindelse med øvelsen blev Kronprinsessen udnævnt til premierløjtnant.

Den 25. april deltog Kronprinsessen i ANZAC Day 2015 på Kastellet, København. ANZAC Day er en mindededag for de faldne soldater fra Australian og New Zealand Army Corps, ANZAC, der kæmpede i 1. Verdenskrig ved slaget ved Gallipoli i Tyrkiet 1915.

Den 1. november tiltrådte Prins Joachim en ny stilling som særlig sagkyndig i Forsvaret i forhold til implementeringen af det nye totalstyrkekoncept, der skal styrke den fremtidige anvendelse af frivillige i Hjemmeværnet og personel af reserven. Det nye totalstyrkekoncept medfører blandt andet, at integrationen mellem reserven og den faste struktur styrkes, så der skabes mere lige og gennemskuelige vilkår i forhold til eksempelvis uddannelse og anvendelse. Prins Joachim deltog som honnørmodtager den 29. maj ved markeringen af "The International Peacekeepers Day" på

Kastellet i København, hvor Prinsen lagde en krans ved monumentet for Danmarks Internationale Indsats. Den 28. juni deltog Prins Joachim i arrangementet "Åben Hede" ved Hærens Kamp og Ildstøtteskole i Oksbøl, hvor der var demonstrationer af nye og gamle køretøjer, skarpskydning og kampdemonstration.

Prinsesse Marie besøgte den 13. marts Beredskabsstyrelsens beredskabscenter i Hedehusene for at få fremvist nye operative kapaciteter og møde nogle af beredskabscentrets frivillige, og den 5. maj deltog Prinsessen i Beredskabsstyrelsens nordiske chefkursus på Havreholm Slot i Hornbæk. Den 1. august var Prinsessen desuden til stede ved det årligt tilbagevendende arrangement Beredskabs Dag i Allinge på Bornholm. Her kan befolkningen få indblik i, hvordan de skal forholde sig, hvis en ulykke eller katastrofe rammer. Under arrangementet var Prinsessen på besøg ved Bornholms Hjemmeværn, Kystredningstjenesten, Bornholms Politi og Det Frivillige Redningsberedskab på Bornholm samt deltog i en sejltur langs kysten i Beredskabsstyrelsens båd til eftersøgning af bortkomne.

I forbindelse med højtideligholdelse af flagdag for Danmarks udsendte den 5. september besøgte Prins Joachim og Prinsesse Marie Beredskabsstyrelsens udsendte og deltog herefter i gudstjeneste i Holmens Kirke og mindehøjtidelighed og kranslægning på Kastellet i København.

Prins Joachim og Prinsesse Marie deltog den 5. september i kranslægning på Kastellet, København.

FOTO: JENS ASTRUP, SCANPIX ©

Prins Joachim deltog den 18. januar i en briefing i Karup ved "Forsvarets transportkontor" i forbindelse med sin tiltrædelse i ny stilling i Forsvaret.

FOTO: FLYVEVÅBNETS FOTOTJENESTE ©

Forskning og uddannelse

Den 8. maj var Regentparret til stede ved Det Tekniske Universitets årsfest og den 20. november var Regentparret tilstede ved årsfesten på Københavns Universitet.

Kronprinsen holdt tale i forbindelse med uddelingen af United World Colleges Achievement, der fandt sted i Frederik VIII's Palæ på Amalienborg.

FOTO: JESPER SUNESEN, BILLED BLADET ©

Kronprinsessen så blandt andet på plankton under åbningen af Forskningens Døgn.

FOTO: KELD NAVNTOFT, SCANPIX ©

Kronprinsen overrakte den 7. maj The Brain Prize 2015, der gives til en eller flere forskere, som har udmærket sig ved et fremragende bidrag til europæisk hjerneforskning. Prisen på en million euro blev i 2015 tildelt de fire hjerneforskere Winfried Denk, Arthur Konnerth, Karel Svoboda og David Tank for deres opfindelse, udvikling og anvendelse af to-foton mikroskopet, der hjælper til at se, hvordan hjerneceller taler sammen. I forbindelse med Energiens Topmøde 2015 overrakte Kronprinsen den 18. juni ELFORSK prisen, der er et forskningsprogram, som hvert år uddeler 25 millioner kroner til forsknings- og udviklingsprojekter. Kronprinsen overrakte prisen til Teknologisk Institut, som i samarbejde med virksomhederne Vesttherm, EBM Papst, IPU og Danfoss har udviklet en ny og forbedret brugsvandsvarmepumpe.

Den 22. april deltog Kronprinsessen i den officielle åbning af forskningsfestivalen Forskningens Døgn på Danmarks Tekniske Universitet i Lyngby. Under åbningen overrakte Kronprinsessen Forskningskommunikationsprisen 2015 til klinisk professor Lars Østergaard og fik efterfølgende fremvist tre aktiviteter inden for DTU's marine forskning. Senere på året den 2. september overrakte Kronprinsessen

Prins Joachim besøgte den 21. april erhvervsskolen Tradium ved HTX Teknisk Gymnasium i Randers.

FOTO: JAKOB LERCHE ©

Carlsbergfondets Forskningspriser 2015 til professor Jens Kehlet Nørskov for hans forskning inden for fysik og kemi og til professor Andreas Roepstorff for hans forskning i menneskers kultur og biologi. Ved åbningen af den internationale skole Aarhus Academy for Global Education (AAGE) den 16. september var Kronprinsessen til stede. Få dage efter deltog Kronprinsessen den 18. september i The University Startup World Cup i Industriens Hus i København.

Den 28. april deltog Prinsesse Marie på Syddansk Universitet i Odense i det afsluttende arbejds møde, der handlede om internationaliseringen af universitetets studiemiljø og uddannelser. Prinsessen forestod som protektor for Den danske UNESCO-nationalkommission L'Oréal UNESCOs legatuddeling til kvinder inden for naturvidenskab den 11. maj, og den 29. august deltog Prinsesse Marie i den officielle indvielse af Campus Tønder, hvor flere ungdoms- og erhvervsuddannelser har til huse.

Prinsesse Benedikte besøgte den 5. oktober A.P. Møller skolen i Slesvig, der hører under Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Skolerne skal sikre det danske mindretals børn og unge læring og udvikling.

Fonds- og prisuddelinger

I forbindelse med Danmarks Indsamling 2015 støttede de kongelige fonde Dronning Margrethe og Prins Henriks Fond samt Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Marys Fond indsamlingen med tilsammen 750.000 kr. Dronning Margrethe og Prins Henriks Fond støtter kulturelle, videnskabelige og sociale formål i form af konkrete projekter. Fonden støttede Danmarks Indsamling 2015 med 500.000 kr. Kronprins Frederik og Kronprinsesse Marys Fond yder støtte til Humanitære og sociale formål, Kulturelle formål, Videnskabelige formål og Uddannelse og støttede Danmarks Indsamling 2015 med 250.000 kr. Kronprinsparret var også til stede og overværede dele af indsamlingsshowet på DR1 den 31. januar. Danmarks Indsamling 2015 var en fælles indsamling til fordel for udviklingslandene i Afrika, Asien og Latinamerika. Den 19. marts uddelte Regentparret på vegne af Dronning Margrethe og Prins Henriks Fond Amalienborgprisen til lektor Henning Knudsen. Henning Knudsen er lektor ved Københavns Universitet og bestyrer Statens Naturhistoriske Museums bibliotek. Med prisen fulgte 100.000 kr. til en oversættelse til engelsk af hans værk "Fortællingen om Flora Danica" samt Amalienborgmedaljen. Det var 13. gang Amalienborgprisen uddeles. Derudover uddelte Regentparrets fond 2.238.000 kr. til kulturelle, videnskabelige og sociale formål, herunder 200.000 kr. til UNICEF DANMARK til støtte til børn i Nepal. Fonden bevilligede desuden 100.000 kr. til Cayx-Legatet, der støtter studerende og kandidater med relation til det franske.

Regentparret uddelte Amalienborgprisen og Amalienborgmedaljen på Fredensborg Slot.

FOTO: HANNE JUUL, BILLED-BLADET ©

Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Marys Fond uddelte i alt 1.040.000 kr. til videnskabelige, kulturelle, humanitære og sociale formål. Derudover støttede fonden en række idrætslige formål, hvor for eksempel Dansk Handicap Idræts-Forbund fik 200.000 kr. til forberedelser til de Paralympiske Lege i Rio de Janeiro, Brasilien, i 2016.

Nikolai og Felix Fonden uddelte som den tredjestørste kongelige fond i alt 455.000 kr. med 260.000 kr. til kulturelle formål, 75.000 kr. til sociale og humanitære formål og 120.000 kr. til uddannelses- og forskningsmæssige formål. Ud over de vigtige humanitære organisationer, som fonden har støttet, var der også en lang række kulturelle og kunstneriske begivenheder og udgivelser, som blev støttet.

Prinsgemalen forestod den 11. juni prisuddeling fra H.K.H. Prinsgemalens Fond på Fredensborg Slot. Med priserne støtter Prinsgemalens fond personer, der har medvirket til at fremme livskvaliteten i samfundet, og som har øget Danmarks anseelse kulturelt, erhvervmæssigt eller inden for forskningen. Årets priser blev tildelt advokat Anders Torbøl, kunsthistorikeren Thyge Christian Fønss, teaterinstruktør Elisa Kragerup, bridgespiller Christina Lund Madsen, manager Jacob Riis Folkenberg og skuespiller Mikkel Boe Følsgaard.

Kronprinsparret uddelte den 3. oktober Kronprinsparrets Priser 2015, der fandt sted på Kulturværftet i Helsingør. Her modtog udviklingsprogrammet 'Mind Your Own Business'

Prinsgemalen uddelte den 11. juni priser fra H.K.H. Prinsgemalens Fond på Fredensborg Slot.

FOTO: JESPER SUNESEN, BILLED-BLADET ©

Kronprinsparrets Sociale Pris, teaterinstruktør Elisa Kragerup modtog Kronprinsparrets Kulturpris og designer Mark Tan og forfatter og billedkunstner Amalie Smith modtog Kronprinsparrets Stjernedryspriser. Formålet med prisuddelingen er henholdsvis at belønne og skabe fokus på ekstraordinære præsentationer eller initiativer indenfor socialt arbejde og dansk kultur.

Den 25. juli stillede den tilstedeværende kongelige familie op til fotografering i forbindelse med familiens ophold på Gråsten Slot.

FOTO: HENNING BAGGER, SCANPIX ©

2015 I TAL

Beretning om Kongehusets økonomi

GENERELT

Årsregnskabet omfatter statsydelsen til Dronningen, Prinsgemalen og Prinsesse Benedikte, der udbetales i henhold til lov om Dronning Margrethe den Andens civilliste (civillisteloven).

I henhold til civillisteloven ydes der refusion af udgifter til moms vedrørende køb af varer og tjenesteydelser i Danmark, herunder Hoffets drifts- og administrationsomkostninger samt ejendomsomkostninger. Beløbene i årsrapporten er således opgjort eksklusive moms. Der er i 2015 modtaget momsrefusion på i alt 6.892.294 kr.

I henhold til lov om indkomstskat og lov om registrering af motorkøretøjer er Regentparret, Kronprinsparret, Prins Joachim, Prinsesse Marie og Prinsesse Benedikte fritaget for betaling af indkomstskat samt registrerings- og vægtafgifter, men er underlagt almindelige regler for betaling af arve- og gaveafgift samt ejendomsskatter. Momsrefusion ydes efter samme regler, som gælder for statens institutioner. Refusionen er årligt begrænset til en procentdel af statsydelsen svarende til den gældende momsats.

Staten har pensionsforpligtelserne vedrørende ansatte høftjenestemænd, og der indbetales pensionsbidrag til Finansministeriet svarende til det pensionsbidrag, der betales af ministerier og styrelser.

Den del af Kongehusets rejseomkostninger, der relaterer sig til statsbesøg i udlandet og andre officielle udlandsrejser, dækkes af en ramme under Udenrigsministeriet. Bevillingen dækker tillige ministeriets direkte udgifter forbundet med Kongehusets officielle rejser. I 2015 var der afsat en ramme på 4,5 mio. kr. Kongehuset modtager tillige rejsekort fra DSB til tjenestebrug og brobizz til Storebælt.

Statsydelsen til Dronningen er fastlagt i lov om Dronning Margrethe den Andens Civilliste, der senest blev ændret i 2001. Statsydelsen reguleres i henhold til udviklingen i lønindekset for statsansatte.

Statsydelsen omfatter Regentparret og Prinsesse Benedikte og skal dække Regentparrets omkostninger og Prinsesse Benediktes repræsentative omkostninger til officielle forpligtelser.

Statsydelsen til Kronprinsparret er fastlagt i lov om årpenge til Kronprins Frederik fra 2004. Ydelsen benævnes i loven årpenge. Regulering af årpenge sker efter samme principper som beskrevet for Dronningens statsydelse.

I 2015 blev H.M. Dronningen 75 år, og fødselsdagen blev fejret ved flere forskellige arrangementer, hvilket ses i stigningen i de repræsentative omkostninger. Endvidere har der været afholdt en del omkostninger til bygningsstandsættelse og indretning. Omkostningerne hertil fremgår af kontoen til modernisering og vedligehold. Samlet set har det betydet et underskud på 4,2 mio. kr., som det fremgår af resultatopgørelsen. Resultatet overføres til egenkapitalen, der pr 31.12.2015 udgør 16,2 mio. kr. Egenkapitalen, der er et resultat af tidligere års opsparet overskud, muliggør inddækning af omkostninger, som overstiger indtægterne i et givent regnskabsår.

Lønninger, pensioner mv. udgør 49,4 mio. kr., mens varer og tjenesteydelser kan opgøres til 25,5 mio. kr. De største poster er driftsmidler 4,7 mio. kr., repræsentative omkostninger 5,8 mio. kr., administrative omkostninger 4,8 mio. kr., varme og el 2,4 mio. kr. og bygningsvedligehold 4,2 mio. kr. En yderligere specifikation fremgår af noter til regnskabet.

Af den samlede statsydelse til Dronningen er der overført 10,2 mio. kr. i et rammebeløb til Regentparret. Beløbet dækker udgifter til løn samt varer og tjenesteydelser af ikke officiel karakter.

Hovedtal for Den Kongelige Civilliste

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Resultatopgørelse		
Indtægter	80.901.295	80.321
Omkostninger	85.035.757	79.016
Finansielle poster, netto	- 48.798	266
Årets resultat	- 4.183.260	1.571
Balance		
Aktiver		
Anlægsaktiver	7.726.730	7.746
Omsætningsaktiver	25.521.214	29.353
Aktiver i alt	33.247.944	37.099
Passiver		
Egenkapital	16.242.283	20.426
Kortfristede gældsforpligtelser	17.005.661	16.673
Passiver i alt	33.247.944	37.099

Ansættelses- og lønforhold for ansatte ved Hoffet baseres hovedsageligt på det statslige regelsæt og tilsvarende statslige lønforhold. Den gældende overenskomstperiode for Hoffets ansatte løber således fra 1.4.2015 til 31.3.2018.

Hoffet arbejder med et kompetenceudviklingsværktøj, der omfatter alle ansatte. Formålet med dette system er at få beskrevet og løbende udvikle alle nødvendige kompetencer på tværs af Hoffet dels for at bibringe alle ansattes grundlæggende kompetencer om Hoffets mange opgaver dels som udviklingsværktøj for den enkelte afdeling og medarbejder. Med udgangspunkt i de af ledelsen udarbejdede mål for det kommende år, fastlægger hver chef og leder delmål og udviklingstiltag for deres respektive afdeling og medarbejdere. Værktøjet er en integreret del af medarbejderudviklingssamtalerne (MUS), og udgør sammen med arbejdspladsvurderingerne (APV) et samlet koncept for Hoffets forskellige arbejdspladser.

Hofmarskallatet har i 2015 videreført samarbejdet med Københavns Kommunes jobcenter om en

Den nye renoverede gardestald bag Det Gule Palæ stod klar i 2015.

FOTO: CHRISTIAN MEYER, KONGEHUSET ©

virksomhedspraktikordning, ligesom man fortsat indgår meritgivende studieaftaler med universiteter og andre højere læreranstalter om halvårslige praktikforløb for to studerende. Hoffets snedkerværksted har løbende to-tre lærlinge under oplæring samt uddannelsesaktiviteter i form af korte praktikperioder for andre unge under uddannelse.

Der er ca. 100 fastansatte i Civillisten. Hovedparten af medarbejderne udfører en række serviceopgaver: Betjening, kørsel, rengøring, vask, tilberedning af mad, pasning og træning af heste samt værkstedsfunktioner, mens godt en tredjedel af det samlede personale udfører administrative funktioner inden for ledelse, planlægning, sagsbehandling, kommunikation, økonomi og personaleforhold.

Inden for it-området har Hoffet fået udviklet en platform for digitale borgerhenvendelser, der vil blive sat i drift i begyndelsen af 2016. I første omgang vil platformen omfatte ansøgninger til de kongelige fonde. Endvidere har man igangsat et planlægningsarbejde omkring videreudvikling af Kongehusets hjemmeside og tilstedeværelse på digitale medieplatforme.

Renovering og modernisering af Gardestalden bag Det Gule Palæ blev afsluttet i 2014 for så vidt angår den udvendige istandsættelse, mens den indvendige del først blev klar i 2015. Bygningen huser i dag Kabinettssekretariatet og Ordenskapitlets administration. Hoffet har anvendt midler til særinstallationer og indretning. I tilknytning hertil har man anvendt midler til genopretning og istandsættelse af Det Gule

Palæ i forbindelse med rokeringer efter Kabinetssekretariatet og Ordenskapitlets fraflytning. Endvidere er der anvendt midler til maling af vinduer på Fredensborg Slot og en gennemgribende reovering af riddersalen i Christian IX's Palæ.

Registrering af inventar mv. er blevet intensiveret i 2015. Sammen med Slots- og Kulturstyrelsen (tidligere Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme) har man anskaffet et internationalt anerkendt museumsregistreringssystem, hvor alle data fra ældre protokoller og it-systemer om såvel statsinventarierne som Kongehusets egne møbler og billeder er samlet efter ensartede principper. Hermed fås et overblik over alle de genstande, der findes i slotte og palæer. Registreringen forventes afsluttet i 2016/17.

Kurator Elisabeth von Buchwald registrerer inventar.

FOTO: CHRISTIAN MEYER, KONGEHUSET ©

Vognparken er løbende blevet moderniseret og energioptimeret med udskiftning af tre større og to mindre personbiler. Den samlede vognpark var ved udgangen af 2015 på 27 køretøjer.

Endelig er der anskaffet en traktor til ridebaneanlægget ved Christiansborg Slot, samt et renholdningskøretøj til indvendig brug i Den Kgl. Stald.

Regentparret benytter to biler i det daglige og til ceremoniel kørsel anvendes en Rolls Royce fra 1958 (Store Krone) og en 25 år gammel Daimler limo (Krone 1). Endvidere kan Regentparret benytte en ældre, åben vogn om sommeren.

På billedet ses nummerpladen på Store Krone, en Rolls Royce fra 1958.

FOTO: CHRISTIAN MEYER, KONGEHUSET ©

Herudover rådes der over limousiner og minivans til persontransport i forbindelse med arrangementer og officielle besøg samt biler til tjenstlig kørsel for Hoffets administration og servicepersonale. Endelig anvendes to lastbiler til større transportopgaver og transport af heste og kareter.

En væsentlig del af Hoffets kørsel foregår mellem de forskellige slotte såvel i hovedstadsområdet mellem Amalienborg, Christiansborg Slot og Fredensborg Slot som til og fra Gråsten Slot, Marselisborg Slot og Jagtejendommen i Trend Skov. Der er en del kørsel forbundet med de årlige sommertogter, hvor Regentparret med følge transporteres mellem mange forskellige besøgssteder. Heste og kareter fra Den Kgl. Stald transporteres til og fra værtsbyerne.

Den Kgl. Stald-Etat har et mål om at have en bestand på 13 skimler (kladruber). Som følge af sygdom og ælde er bestanden dog reduceret, idet det ikke har været muligt at få egnede heste til erstatning i samme takt. Tidligere var der både skimler og brune heste, men som følge af det reducerede antal, er alle heste nu ens, idet det giver den største fleksibilitet.

I det daglige benyttes træningsvogne, og til den ceremonielle kørsel anvendes 10 forskellige kareter afpasset efter formål og omfang inklusive guldkareten fra 1840. Endelig rådes der over en jagtvogn. Kareterne vises frem i De Kongelige Stalde ved Christiansborg Slot.

I forbindelse med træning af de kongelige heste, køres der i de københavnske gader med det formål, at tilvænne heste og kuske til kørsel i befærdede områder. Nogle træningsture går til Rigshospitalet, hvor børn fra kræftafdelingen kommer ned og ser heste og vogne samt taler med staldens medarbejdere. Endvidere afholdes mange fremvisninger i stalden, og bl.a. har Dansk Blindesamfund været på besøg, hvor afstande, størrelser, højder, materialer, lyde og lugte var med til at beskrive livet i stalden.

De arbejdsmæssige forhold er blevet forbedret i 2015. Ridehusets bund er blevet renoveret af Slots- og Kulturstyrelsen (tidligere Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme), således at de arbejdsmiljømæssige forhold er bragt up to date. Det installerede vandingsanlæg og det nye bundmateriale minimerer støvgenerne til glæde for såvel staldens personale som hestene. Stald-Etaten har endvidere udviklet og fået produceret et hæve-sænke system til ophængning af tungt seletøj, hvilket er en arbejdsmiljømæssig forbedring for staldens personale

Regentparret kørte i karet eskorteret af Gardehusarregimentets Hesteskorte gennem Ebeltofts gader under sommertogt i Syddjurs Kommune den 1. september.

FOTO: CHRISTIAN MEYER, KONGEHUSET ©

Hovedtal for Kronprinsens årpenge

	2015	2014
Resultatopgørelse	kr.	t.kr.
Indtægter	19.302.145	19.136
Omkostninger	18.618.841	19.091
Finansielle poster, netto	254	4
Årets resultat	683.558	49
Balance		
Aktiver		
Anlægsaktiver	2.433.707	1.844
Omsætningsaktiver	3.271.257	3.662
Aktiver i alt	5.704.964	5.506
Passiver		
Egenkapital	1.690.547	1.007
Kortfristede gældsforpligtelser	4.014.417	4.499
Passiver i alt	5.704.964	5.506

KRONPRINSEN

Resultatet for regnskabsåret 2015 viser et overskud på 683.558 kr. Resultatet overføres til egenkapitalen, der pr. 31.12.2015 udgør 1.690.547 kr. Beløbet vil i efterfølgende år kunne dække omkostninger, der overstiger årets indtægter til f.eks. øget bygningsvedligehold eller større officielle arrangementer.

I henhold til årpenge-loven ydes der refusion af udgifter til moms vedrørende køb af varer og tjenesteydelser i Danmark, herunder Hoffets drifts- og administrationsomkostninger samt ejendomsomkostninger. Beløbene i årsrapporten er således opgjort eksklusive moms. Der er i 2015 modtaget momsrefusion på i alt 1.454.202 kr.

Ansættelses- og lønforhold. Ved udgangen af regnskabsåret var der tilknyttet ca. 25 fastansatte til Kronprinsparrets stab, hvoraf knap en tredjedel udfører administrative opgaver, og to tredjedele udfører serviceopgaver primært vedrørende betjening, kørsel, madlavning og rengøring.

It-området. Kronprinsparrets administration har i samarbejde med Civillisten igangsat et planlægningsarbejde omkring

---

opdatering af Kongehusets hjemmeside og benyttelse af digitale platforme, herunder indberetning af ansøgninger til de kongelige, almene fonde med henblik på iværksættelse i 2016.

Vognparken. Kronprinsparrets hof råder over køretøjer til officiel kørsel, daglig kørsel og person- og varevognstransport knyttet til udførelsen af serviceopgaver.

Bygningsmæssige arbejder. Der har været anvendt midler til indretningsopgaver i Frederik VIII's Palæ.

PRINS JOACHIM

Statsydelsen til Prins Joachim er fastlagt i lov om årpenge til Prins Joachim, der senest er ændret i 2008 i forbindelse med indgåelse af ægteskab med Prinsesse Marie. Ydelsen benævnes i loven årpenge. Regulering af årpenge sker efter samme principper som beskrevet for statsydelsen til Dronningen.

Prins Joachim modtog 3.411.486 kr. i årpenge og 852.872 kr. i momsrefusion.

ÅRSREGNSKAB FOR DEN KONGELIGE CIVILLISTE

Årsregnskabet for Den Kongelige Civilliste omfatter statsydelse til Dronningen, Prinsgemalen og Prinsesse Benedikte.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse A med tilvalg af enkelte bestemmelser for regnskabsklasse C.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

GENERELT OM INDREGNING OG MÅLING

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå, og forpligtelsen kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

RESULTATOPGØRELSEN

STATSYDELSEN

I resultatopgørelsen indregnes statsydelse, der vedrører regnskabsåret. Statsydelsen udbetales fra staten månedsvis forud. I henhold til gældende lovgivning tilfalder 10% af statsydelsen Prinsgemalen og 1,5% Prinsessen Benedikte.

ANDRE INDTÆGTER

Andre indtægter omfatter indtægter ved udlejning af tjenesteboliger, entreindtægter fra rundvisninger på Fredensborg Slot samt ekspeditionsgebyrer vedrørende Belønningsmedaljer.

PERSONALEOMKOSTNINGER

Personaleomkostninger omfatter gager og lønninger samt pensionsbidrag og pensioner med videre, der udbetales til Regentparrets ansatte og vikarer. Endvidere omfatter personaleomkostninger omkostninger til kurser, uniformer, sundhedsforsikring samt ansvars- og ulykkesforsikringer.

HOFFETS DRIFTSOMKOSTNINGER

Omkostninger til Hoffet omfatter omkostninger til Dronningens og Prinsgemalens officielle forpligtelser, herunder statsbesøg, festforestillinger, drift af biler og hestehold samt rejser med videre. Endvidere indregnes Dronningens tilskud til De Kongelige Ordeners Kapitel samt omkostninger til Prinsesse Benediktes officielle forpligtelser, bortset fra gager og lønninger, der er indregnet under personaleomkostninger.

HOFFETS ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

Administrationsomkostninger omfatter Regentparrets omkostninger til administration af Hoffet, herunder kontorhold, forsikringer, konsulentydelse, it-drift, juridisk bistand, revision, abonnementer med videre.

EJENDOMSOMKOSTNINGER

Ejendomsomkostninger omfatter omkostninger til indvendig vedligeholdelse af de slotte og palæer, som i henhold til civilloven påhviler Dronningen. Ejendomsomkostninger omfatter endvidere omkostninger til varme, elektricitet samt rengøring og vinduespolering udført af eksterne leverandører.

RAMMELØB TIL REGENTPARRET

Af den modtagne statsydelse til Dronningen og Prinsgemalen, henføres en fast andel som et rammebeløb til Regentparret til intern fordeling. Beløbet anvendes blandt andet til beklædning, inventar, andre private omkostninger, rådgivning og sekretærassistance af ikke-officiel karakter samt vedligeholdelsesomkostninger og driftsomkostninger på Marselisborg Slot, Jagtejendommen Trend Skov og boligen på Chateau de Cayx. Endvidere anvendes beløbet til driftsomkostninger i forbindelse med ophold på Gråsten Slot.

FINANSIELLE POSTER

Finansielle indtægter omfatter renter af kontante indeståender og renter af obligationer samt udbytte fra investeringsforeningsbeviser. Finansielle omkostninger omfatter kursregulering af værdipapirer.

BALANCEN

ANLÆGSAKTIVER

Optages til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Biler og maskiner afskrives hovedsageligt lineært i forhold til forventet scrapværdi efter 5-8 år. It-systemer afskrives lineært over otte år, mens investeringer i it-udstyr afskrives over fem år. Indretning af bygninger til værksteder og vaskeri afskrives lineært over femten år. Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning. Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivning af det enkelte aktiv til forventet nettosalgspris.

TILGODEHAVENDER

Tilgodehavender indregnes til nominel værdi.

PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

VÆRDIPAPIRER

Værdipapirer omfatter børsnoterede obligationer og investeringsforeningsbeviser, der indregnes til balancedagens børskurs. Udtrukne obligationer indregnes til kurs pari.

LIKVIDE BEHOLDNINGER

Likvide beholdninger omfatter kontante kassebeholdninger samt indeståender i pengeinstitutter.

GÆLDSFORPLIGTELSE

Gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

RESULTATOPGØRELSE

RESULTATOPGØRELSE

Årsregnskab for Den Kongelige Civilliste

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december 2015

	Noter	2015 kr.	2014 t.kr.
Indtægter			
Statsydelsen	1	78.412.808	77.736
Andre indtægter	2	2.488.487	2.585
		80.901.295	80.321
Omkostninger			
Personaleomkostninger	3	49.364.577	48.967
Hoffets driftsomkostninger	4	11.667.294	10.150
Hoffets administrationsomkostninger	5	4.799.284	4.584
Ejendomsomkostninger	6	7.298.707	3.502
Afskrivninger		1.692.627	1.688
Rammebeløb, Regentparret		10.213.268	10.125
		85.035.757	79.016
Resultat før finansielle poster		- 4.134.462	1.305
Finansielle poster		- 48.798	266
Årets resultat		- 4.183.260	1.571
Resultatdisponering			
Overført til næste år		- 4.183.260	1.571

BALANCE

BALANCE

Årsregnskab for Den Kongelige Civilliste

Balance

31. december 2015

	Noter	2015 kr.	2014 t.kr.
AKTIVER			
Anlægsaktiver			
Biler og maskiner		5.411.453	5.252
It		1.102.872	1.079
Indretning af bygninger		1.212.405	1.415
Anlægsaktiver i alt		7.726.730	7.746
Omsætningsaktiver			
Tilgodehavende moms		1.630.742	1.110
Andre tilgodehavender		443.054	5.062
Periodeafgrænsningsposter		1.505.038	1.224
		3.578.834	7.396
Værdipapirer		11.401.772	16.737
Likvide beholdninger		10.540.608	5.220
		21.942.380	21.957
Omsætningsaktiver i alt		25.521.214	29.353
Aktiver i alt		33.247.944	37.099
PASSIVER			
Egenkapital	7	16.242.283	20.426
Kortfristede gældsforpligtelser			
Leverandør af varer og tjenesteydelser		2.765.522	2.454
Anden gæld		2.238.068	2.575
Modtaget forudbetalt statsydelse		6.545.809	6.520
Feriepengeforpligtelser		5.456.262	5.124
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		17.005.661	16.673
Passiver i alt		33.247.944	37.099

NOTER

NOTE 1 - STATSYDELSEN

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Statsydelsen	78.412.808	77.736
Heraf til Prinsgemalen	7.841.281	7.774
Heraf til Prinsesse Benedikte	1.176.192	1.166

NOTE 2 - ANDRE INDTÆGTER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Andre indtægter		
Lejeindtægter	1.552.797	1.587
Øvrige indtægter	935.690	998
	2.488.487	2.585

NOTE 3 - PERSONALEOMKOSTNINGER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Personaleomkostninger		
Lønninger	41.686.985	41.208
Pensionsbidrag og pensioner	4.331.820	4.385
Omkostninger til social sikring	819.413	833
Andre personaleomkostninger	2.526.359	2.541
	49.364.577	48.967

NOTE 4 - HOFFETS DRIFTSOMKOSTNINGER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Hoffets driftsomkostninger		
Driftsmidler og inventar	4.681.819	4.370
Repræsentative omkostninger	5.789.196	3.900
Tilskud til Ordenskapitlet, medaljer mv.	1.024.158	1.583
Diverse omkostninger	172.121	297
	11.667.294	10.150

NOTER

NOTE 5 - HOFFETS ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Hoffets administrationsomkostninger		
Kontorhold, bøger, blade mv.	627.347	562
Telefon og porto	854.869	833
Forsikring og konsulentydelse	1.796.849	1.757
Kontorinventar og It	1.520.219	1.432
	4.799.284	4.584

NOTE 6 - EJENDOMSOMKOSTNINGER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Ejendomsomkostninger		
Varme og el	2.420.040	1.965
Ekstern rengøring	607.013	484
Leje	45.123	118
Vedligeholdelse og modernisering m.m.	4.226.531	935
	7.298.707	3.502

NOTE 7 - EGENKAPITAL

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Egenkapital		
Egenkapital 1. januar	20.425.543	18.855
Resultatdisponering	- 4.183.260	1.571
Egenkapital 31. december	16.242.283	20.426

PÅTEGNING

GODKENDELSE AF ÅRSREGNSKABET FOR DEN KONGELIGE CIVILLISTE

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar 2015 - 31. december 2015 for Den Kongelige Civilliste.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af aktiviteterne for regnskabsåret 1. januar 2015 - 31. december 2015.

Den del af beretningen, der omhandler Den Kongelige Civilliste, indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Amalienborg, den 31. marts 2016

Michael Ehrenreich
Hofmarskal

Søren W. Kruse
Økonomichef

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

TIL HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN OG HANS KONGELIGE HØJHED PRINSGEMALEN

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Vi har revideret årsregnskabet for Den Kongelige Civilliste for regnskabsåret 1. januar 2015 - 31. december 2015, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

LEDELSENS ANSVAR FOR ÅRSREGNSKABET

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

REVISORS ANSVAR

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af den interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af aktiviteter for regnskabsåret 1. januar 2015 - 31. december 2015 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

UDTALELSE OM BERETNINGEN

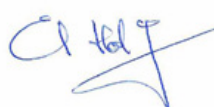
Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst beretningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i den del af beretningen, der omhandler Den Kongelige Civilliste, er i overensstemmelse med årsregnskabet.

København, den 31. marts 2016

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR. nr. 33963556

Erik Holst Jørgensen
statsautoriseret revisor

Claus Jorch Andersen
statsautoriseret revisor

ÅRSREGNSKAB FOR KRONPRINSENS ÅRPENGE

Årsregnskabet omfatter årpenge til Kronprinsen og Kronprinsessen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse A med tilvalg af enkelte bestemmelser for regnskabsklasse C.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

GENERELT OM INDREGNING OG MÅLING

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå, og forpligtelsen kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

RESULTATOPGØRELSEN

ÅRPENGE

I resultatopgørelsen indregnes årpenge, der vedrører regnskabsåret. Årpenge udbetales fra staten månedsvis forud. I henhold til gældende lovgivning tilfalder 10% af årpengene Kronprinsessen.

PERSONALEOMKOSTNINGER

Personaleomkostninger omfatter lønninger, regulering af feriepengeforpligtelser samt pensionsbidrag og pensioner med videre. Endvidere omfatter personaleomkostninger omkostninger til kurser, uniformer samt ansvars-, sundheds-, og ulykkesforsikringer.

HOFFETS DRIFTSOMKOSTNINGER

Omfatter omkostninger til Kronprinsparrets officielle forpligtelser, rejser, drift af biler med videre.

HOFFETS ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

Omfatter omkostninger til administration af Hoffet, herunder kontorhold, forsikringer, konsulentytelser, it-drift, juridisk bistand, revision, abonnementer med videre.

EJENDOMSOMKOSTNINGER

Ejendomsomkostninger omfatter omkostninger til indvendig vedligeholdelse og indretning af de ejendomme, som i henhold til Civillisteloven påhviler Dronningen, og som er stillet til rådighed for Kronprinsparret af Dronningen. Ejendomsomkostninger omfatter endvidere omkostninger til varme, elektricitet samt rengøring og vinduespolering udført af eksterne leverandører.

AFSKRIVNINGER

Omfatter af- og nedskrivninger samt gevinst/tab ved salg af biler og it-udstyr.

RAMMEBELØB TIL KRONPRINSPARRET

Af de modtagne årpenge henføres en fast andel af årpengene som et rammebeløb til Kronprinsparret. Beløbet anvendes blandt andet til beklædning, inventar og andre omkostninger af privat karakter, herunder rådgivning og sekretærassistance, der ikke er en del af den officielle virksomhed.

BALANCEN

ANLÆGSAKTIVER

Optages til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Biler afskrives hovedsageligt lineært i forhold til forventet scrapværdi efter fem år. Investeringer i it-udstyr afskrives over fem år.

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning. Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivning af det enkelte aktiv til forventet nettosalgspris.

TILGODEHAVENDER

Tilgodehavender indregnes til nominel værdi.

PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

Periodeafgrænsningsposter omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

LIKVIDE BEHOLDNINGER

Likvide beholdninger omfatter kontante kassebeholdninger samt indeståender i pengeinstitutter.

GÆLDSFORPLIGTELSE

Gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

RESULTATOPGØRELSE

RESULTATOPGØRELSE

Årsregnskab for Kronprinsens årpenge

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december 2015

	Noter	2015 kr.	2014 t.kr.
Indtægter			
Årpenge	1	19.301.033	19.134
Andre indtægter		1.112	2
		19.302.145	19.136
Omkostninger			
Personaleomkostninger	2	10.929.109	11.015
Hoffets driftsomkostninger	3	2.195.332	2.444
Hoffets administrationsomkostninger	4	283.620	382
Ejendomsomkostninger	5	1.034.281	1.157
Afskrivninger		316.292	267
Rammebeløb, Kronprinsparret		3.860.207	3.826
		18.618.841	19.091
Resultat før finansielle poster		683.304	45
Finansielle poster		254	4
Årets resultat		683.558	49
Resultatdisponering			
Overført til næste år		683.558	49

BALANCE

BALANCE			
Årsregnskab for Kronprinsens årpenge			
Balance			
31. december 2015			
	Noter	2015	2014
AKTIVER		kr.	t.kr.
Anlægsaktiver			
Anlægsaktiver		2.433.707	1.844
Omsætningsaktiver			
Tilgodehavende moms		176.349	251
Andre tilgodehavender		52.519	184
Periodeafgrænsningsposter		317.855	140
		546.723	575
Likvide beholdninger		2.724.534	3.087
Omsætningsaktiver i alt		3.271.257	3.662
Aktiver i alt		5.704.964	5.506
PASSIVER			
Egenkapital	6	1.690.547	1.007
Kortfristede gældsforpligtelser			
Leverandør af varer og tjenesteydelser		559.746	1.135
Anden gæld		648.672	488
Modtaget forudbetalt statsydelse		1.611.228	1.605
Feriepengeforpligtelser		1.194.771	1.271
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		4.014.417	4.499
Passiver i alt		5.704.964	5.506

NOTER

NOTE 1 - ÅRPENGE

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Årpenge til Kronprinsen		
Årpenge til Kronprinsen	19.301.033	19.134
Heraf til Kronprinsessen	1.930.103	1.913

NOTE 2 - PERSONALEOMKOSTNINGER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Personaleomkostninger		
Lønninger	9.290.056	9.450
Pensionsbidrag og pensioner	1.271.730	1.196
Omkostninger til social sikring	132.085	142
Andre personaleomkostninger	235.238	227
	10.929.109	11.015

NOTE 3 - HOFFETS DRIFTSOMKOSTNINGER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Hoffets driftsomkostninger		
Driftsmidler og inventar	792.035	831
Repræsentative omkostninger	982.555	1.258
Diverse omkostninger	420.742	355
	2.195.332	2.444

NOTE 4 - HOFFETS ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Hoffets administrationsomkostninger		
Kontorhold, bøger, blade mv.	117.343	168
Telefon og porto	74.496	90
Forsikring og konsulentydelse	28.375	64
Kontorinventar og It	63.406	60
	283.620	382

NOTER

NOTE 5 - EJENDOMSOMKOSTNINGER

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Ejendomsomkostninger		
Varme og el	873.661	743
Vedligeholdelse og modernisering m.m.	160.620	414
	1.034.281	1.157

NOTE 6 - EGENKAPITAL

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Egenkapital		
Egenkapital 1. januar	1.006.989	958
Resultatdisponering	683.558	49
Egenkapital 31. december	1.690.547	1.007

PÅTEGNING

GODKENDELSE AF ÅRSREGNSKABET FOR KRONPRINSENS ÅRPENGE

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for Kronprinsens årpenge for regnskabsåret 1. januar 2015 - 31. december 2015.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt resultatet af aktiviteterne for regnskabsåret 1. januar 2015 - 31. december 2015.

Den del af beretningen, der omhandler Kronprinsens årpenge, indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Amalienborg, den 31. marts 2016

Christian Schönau
Hofchef

Søren W. Kruse
Økonomichef

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

TIL DERES KONGELIGE HØJHEDER KRONPRINSEN OG KRONPRINSESSEN

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKABET

Vi har revideret årsregnskabet for Kronprinsens årpenge for regnskabsåret 1. januar 2015 - 31. december 2015, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

LEDELSENS ANSVAR FOR ÅRSREGNSKABET

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

REVISORS ANSVAR

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af den interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

KONKLUSION

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af aktiviteter for regnskabsåret 1. januar 2015 - 31. december 2015 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

UDTALELSE OM BERETNINGEN

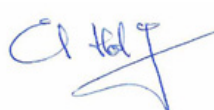
Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst beretningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i den del af beretningen der omhandler Kronprinsens årpenge, er i overensstemmelse med årsregnskabet.

København, den 31. marts 2016

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR. nr. 33963556

Erik Holst Jørgensen
statsautoriseret revisor

Claus Jorch Andersen
statsautoriseret revisor